

Nr 71.

Av herr **Källman**, om ersättning åt kommuner för vissa av värnpliktiges inkallande till rikets försvar föranledda utgifter.

Det arbete, som pålagts pensionsnämndsordförandena i respektive distrikt med handläggning av ansökningar om understöd åt sådan värnpliktigs familj som fullgjort eller fullgör tjänstgöring till rikets försvar, har för isynnerhet de större kommunerna föranlett oförutsedda kostnader.

I flertalet kommuner, där ifrågakarande arbete varit av ringare omfattning, har detsamma kunnat utföras utan andra utgifter än smärre sådana för skrivmaterialier o. dyl. Beträffande däremot en del större och medelstora såväl städer som landskommuner skulle pensionsnämndsordföranden varit urståndsatt att fullgöra sitt här ifrågakarande åliggande, därest icke nödiga medel ställts till förfogande för ändamålet.

I åtskilliga fall, då medel härför anvisats, har den kommunala beslutande myndigheten bestämt uttalat, att anslag för ändamålet endast lämnades som förskott, i avvaktan på att statsverket sedermera gäldar kostnaden. Att alldeles vägra anslag har icke gärna kunnat ifrågakomma, då därigenom tusentals familjer icke, eller i varje fall icke inom behörig tid, skulle kommit i åtnjutande av ett för deras livsuppehälle oundgängligt understöd.

Frånsett det riktiga uti, att staten själv bestrider kostnader, som påkallas för statsändamål, må därjämte påpekas, att kommunerna från krisens början och allt fortfarande haft och ha betydande utgifter av olika slag, som stå i sammanhang med nuvarande förhållanden.

Lägges därtill att på många håll där behovet av kommunalt in-gripande varit synnerligen stort, och sådant ävenledes förekommit, antalet bevillningskronor minskats, liksom även att förmågan att utgöra påförda utskylder icke obetydligt reducerats, samt att möjligheten att åstadkomma kommunala inkomster har sin bestämda begränsning, torde det vara tämligen klart, att kommunerna icke heller av några billig-

hetsskäl kunna anse sig ha lust att bestrida kostnader av här omförmålt slag.

Att angiva den totala kostnaden, i händelse riksdagen anser det befogat, att staten övertager de utgifter varom här är fråga, är icke möjligt, utan att uppgifter därom inhämtas, vilket arbete emellertid överstiger min förmåga, icke minst därför att före motionstidens utgång tid för ändamålet saknas.

Stadgas som villkor att kommunerna icke erhålla högre ersättning för arbetet än de själva utgivit eller kommer att utgiva, har därmed kravet från kommunernas sida begränsats, och det för ändamålet erforderliga beloppet torde icke behöva verka avskräckande.

Med stöd av vad här i största korthet anförts, hemställes,

att riksdagen måtte anslå erforderliga medel för gottgörelse till kommuner, med belopp dessa styrkt sig ha utgivit till ersättning åt ordförande i pensionsnämnder eller deras biträden, för handläggning av ärenden rörande mobiliserades familjeunderstöd.

Stockholm den 27 januari 1916.

G. W. Källman.